

УДК 330.336.6:336.7

JEL G24, O31

DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-5940.1.2026.4>**Андрій Верстяк**

доктор економічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8090-1233>
E-mail: a.verstyak@chnu.edu.ua

Оксана Верстяк

кандидат економічних наук, доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4222-4964>
E-mail: oks1982@gmail.com

Ігор Вінничук

кандидат економічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5961-550X>
E-mail: a.verstyak@chnu.edu.ua

МЕХАНІЗМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ТА ЦИФРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ

Анотація Основним завданням цієї наукової праці є ідентифікація, системний аналіз та наукове обґрунтування ключових фінансово-інвестиційних інструментів і цифрових механізмів, спрямованих на стимулювання сталого еколого-економічного зростання України. Дослідження фокусується на пошуку ефективних шляхів поєднання процесів швидкої післявоєнної відбудови з імперативами «зеленого» переходу, враховуючи жорсткі вимоги Європейського зеленого курсу та стратегічні цілі інтеграції України до єдиного європейського економічного простору. У процесі дослідження було застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів, що забезпечило об'єктивність висновків. Метод аналізу та синтезу використано для вивчення сучасного стану екологічного фінансування та ідентифікації наявних дефіцитів ресурсів. Системний підхід дозволив визначити структурні компоненти інвестиційного клімату та взаємозв'язки між державним, приватним і міжнародним секторами. Порівняльний метод застосовано для оцінки ефективності діяльності міжнародних фінансових інституцій, таких як ЄБРР, ЄІБ, GIZ та KfW, у контексті їхнього впливу на модернізацію української інфраструктури. У ході дослідження доведено стратегічну роль міжнародних фінансових організацій, чий сукупний портфель в Україні вже обчислюється десятками мільярдів євро, спрямованих на енергоефективність та декарбонізацію. Особливу увагу приділено успішному кейсу емісії «зелених» облігацій НЕК «Укренерго» (825 млн дол. США) як доказу життєздатності ринку екологічних інвестицій навіть в умовах воєнного стану. Обґрунтовано необхідність впровадження цифрових рішень для ESG-аналітики та моніторингу цільового використання коштів у межах національної системи управління відбудовою. Наукова новизна роботи полягає в розробці адаптивного механізму синхронізації національної екологічної політики з Таксономією ЄС щодо сталої діяльності в умовах безпрецедентних воєнних ризиків. Цінність дослідження полягає у комплексному поєднанні фінансових інструментів із цифровими технологіями контролю, що мінімізує корупційні ризики та підвищує довіру міжнародних інвесторів.

Ключові слова: еколого-економічне зростання, зелене фінансування, післявоєнна відбудова, зелені облігації, інвестиційний клімат, Європейський зелений курс, цифровізація.

Andrii Verstiak

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8090-1233>
E-mail: a.verstyak@chnu.edu.ua

Oksana Verstiak

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of
State University of Trade and Economics
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4222-4964>
E-mail: oks1982@gmail.com

Igor Vynnychuk

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5961-550X>
E-mail: a.verstyak@chnu.edu.ua

MECHANISMS OF INVESTMENT AND DIGITAL SUPPORT FOR THE SUSTAINABLE ECOLOGICAL AND ECONOMIC GROWTH OF UKRAINE

Abstract. The military aggression against Ukraine has caused unprecedented environmental and economic damage, necessitating a fundamental rethinking of the country's development strategies. Achieving sustainable eco-economic growth is no longer just a global trend but a vital necessity for Ukraine's survival and integration into the European space. The challenge lies in the lack of effective financial mechanisms that can ensure a balance between rapid economic recovery and environmental preservation. Purpose. The aim of the study is to identify and substantiate the key financial and investment instruments for stimulating eco-economic growth in Ukraine, taking into account the requirements of the European Green Deal and the specific challenges of the post-war recovery period. Methods. The study employs a set of scientific methods, including: analysis and synthesis to study the current state of environmental financing; the systematic approach to identify the components of the investment climate; the comparative method to evaluate the activities of international financial institutions (EBRD, EIB, GIZ, KfW); and the prognostic method to determine the prospects for the development of the "green" bond market in Ukraine. Results. The study identifies five priority areas for expanding investment support: strategy development, climate stability, innovation support, emission of specialized financial instruments, and multi-sectoral partnership. It is proven that Ukraine's accession to the European Green Deal opens access to specific funds, such as the International Platform on Sustainable Finance. The research details four main sources of reconstruction funding: confiscated Russian assets (approx. 17 billion UAH already allocated), state budget funds, international partner aid (including 1.4 billion USD from the US), and United24 donor contributions. Special attention is paid to the successful case of "green" bonds by NPC Ukrenergo (\$825 million), which demonstrates the market's readiness for environmental investments even during martial law. The role of MFOs is highlighted, specifically the EBRD's portfolio of 18.4 billion euros and the EIB's 7.5 billion euros, which are crucial for infrastructure modernization. Conclusion. The transition to an eco-oriented economy requires the synchronization of national policy with EU standards and the active use of "green" financial instruments. To ensure long-term stability, Ukraine must implement a transparent monitoring system for environmental taxes, adapt the EU taxonomy for socially responsible activities, and create a comprehensive national recovery plan. Strengthening the partnership between the public sector, private business, and international organizations will be the decisive factor in transforming Ukraine into a modern, sustainable, and "green" European state.

Keywords: eco-economic growth, green finance, post-war recovery, green bonds, investment climate, European Green Deal, sustainable development, circular economy, digitalization.

Вступ. Сучасний стан довкілля в Україні внаслідок збройної агресії та тривалої експлуатації природних ресурсів вимагає негайного переходу до еколого-орієнтованої моделі економіки. Проблема полягає у дефіциті внутрішніх ресурсів та необхідності створення прозорих механізмів залучення зовнішніх інвестицій, які б відповідали критеріям сталого розвитку та вимогам Європейського зеленого курсу. Мета статті визначення пріоритетних інструментів та джерел фінансування еколого-економічного зростання України, а також обґрунтування ролі міжнародного партнерства у забезпеченні сталого відновлення держави.

Літературний огляд Базою для наукового дослідження слугували роботи вітчизняних вчених-економістів, що вивчають цю проблематику. Зокрема, Коваль В. В., Соловійова О. М., Носатов І. К. (2024) дослідили розвиток цифрової трансформації в умовах європейської інтеграції; Дубовіч І. А., Соловій І. П., Король І. М. (2025) сформулювали парадигму сталого розвитку в ландшафті національних зелених економік та ринків екосистемних послуг в епоху Індустрії 5.0; Зінчук Т. О., Паламарчук Т. М., Усюк Т. В. (2023) аналізують європейські імперативи інвестування в сталий розвиток «зеленої» економіки; Марченко О. Ю., Грабін О. Ю. (2024) розкривають пріоритети післявоєнного відновлення через зелену та цифрову трансформацію економіки України; Вдовічен А., Вдовічена О. (2020) наголошують на важливості адаптації до глобальних викликів і розробки комплексних заходів для забезпечення стійкості та зростання економіки України; Довгаль О. А. (2025) досліджує економічну політику переходу до зеленої економіки в умовах цифровізації. Крім цього, питання фінансування сталого розвитку та «зеленого» переходу активно досліджуються у звітах Європейської комісії, ОЕСР, а також у

працях провідних економістів, що аналізують діяльність МФО (ЄБРР, ЄІБ). У джерелі Європейська комісія [1] досліджується формування фінансових інструментів підтримки України в умовах війни, створення програм довгострокової відбудови. У матеріалі Українформ [4] визначено основні джерела фінансування відбудови, розглядається роль держави у координації інвестиційних потоків. У джерелі Міністерства фінансів України [5] досліджено забезпечення прозорості та ефективності використання ресурсів. У матеріалі Національний інститут стратегічних досліджень [2] аналізується адаптація інституцій України до політики ЄС, досліджується вплив Європейський зелений курс на державне регулювання, визначаються напрями екологічної модернізації економіки. У дослідженні Organisation for Economic Co-operation and Development [3] оцінено екологічні наслідки війни в Україні, розглянуто концепцію «зеленої реконструкції», обґрунтовано необхідність впровадження інноваційних і цифрових рішень у відбудові, підкреслено роль сталого розвитку та екологічних стандартів.

Проте специфіка поєднання воєнних ризиків із необхідністю екологічної модернізації потребує додаткового вивчення та розробки адаптованих інструментів.

Методологія. Використано загальнонаукові методи: аналіз фінансових потоків та інвестиційних портфельів МФО, статистичний аналіз бюджетних надходжень, метод дедукції при формуванні стратегічних напрямів розвитку та графічний метод для візуалізації джерел відбудови.

Основна частина. Сучасна еколого-економічна ситуація в Україні потребує імплементації комплексного підходу. З одного боку, критично важливо посилити інституційний контроль за цільовим використанням надходжень від екологічного оподаткування та

стимулювати підвищення рівня екосвідомості серед населення і суб'єктів господарювання. З іншого боку, необхідною умовою є активізація розробки та впровадження «зелених» ініціатив, які забезпечать максимізацію ефективності використання залучених ресурсів і сприятимуть розвитку природоохоронної сфери. Додатковим вектором вбачається залучення міжнародних екологічних організацій для трансферу передового досвіду та фінансової підтримки відповідних проєктів.

Забезпечення належного фінансування еколого-економічного зростання є стратегічним імперативом для держави, оскільки воно детермінує збалансований макроекономічний розвиток, раціональне природокористування та підвищення стандартів життя населення. Реалізація цієї мети вимагає системних кроків щодо розширення джерел інвестиційного забезпечення.

Досягнення зазначених цілей передбачає реалізацію таких першочергових заходів:

Формування комплексної стратегії еколого-економічного розвитку. Документ повинен чітко окреслювати пріоритетні сектори економіки, що потребують інвестиційного стимулювання, та базуватися на оцінці природно-ресурсного потенціалу, технологічних спроможностей, суспільних потреб і жорстких екологічних стандартів.

Оптимізація та стабілізація інвестиційного клімату. Це вимагає від держави впровадження прозорих і дерегульованих механізмів залучення внутрішнього та іноземного капіталу, а також надійного захисту прав власності й дотримання договірних зобов'язань. Попри об'єктивні ускладнення, зумовлені умовами воєнного стану, актуальність цього завдання залишається критично високою.

Пріоритетизація інноваційних, цифрових та «зелених» технологій. Необхідно сформувати сприятливе інституційне середовище для активізації науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) у відповідних сферах, а також забезпечити системну підтримку профільних стартапів та екоорієнтованого бізнесу. Зокрема, цифровізація управління інвестиціями передбачає впровадження технологій Big Data для ESG-аналітики проєктів (Environmental, Social, and Governance), використання технології блокчейн (blockchain) для відстеження цільового використання коштів від емісії «зелених» облігацій, а також застосування Інтернету речей (IoT) для постійного екологічного моніторингу на модернізованих підприємствах. Такі цифрові рішення суттєво знижують інвестиційні ризики.

Диверсифікація фінансових інструментів. Важливим кроком є емісія «зелених» облігацій та впровадження інших спеціалізованих інструментів. Такі фінансові механізми дозволяють акумулювати капітал у проєкти з позитивним екологічним ефектом, забезпечуючи інвесторам одночасно як фінансову рентабельність, так і внесок у сталий розвиток.

Поглиблення міжсекторального та міжнародного партнерства. Розвиток співпраці між державним сектором, приватним бізнесом та міжнародними інституціями в рамках спільних проєктів сприятиме синергії через обмін знаннями, передовими технологіями та ресурсами, що суттєво підвищить загальну ефективність інвестицій.

Розширення інструментарію інвестиційного забезпечення еколого-економічного зростання базується на

багаторівневому підході. Він інтегрує в собі стратегічне планування, покращення інвестиційного середовища, стимулювання екоінновацій, впровадження цільових фінансових механізмів та розбудову ефективної координації між усіма стейкхолдерами суспільства.

З приєднанням України до ініціативи Європейського «зеленого» курсу розширилися можливості фінансування еколого-економічного розвитку. Фінансова допомога в реалізації глобальних змін є третьою основною складовою глобального лідерства ЄС (European Commission, 2022). Особливими постають дві конкретні ініціативи: резервування 25% коштів у рамках інструмента сусідства, розвитку та міжнародного співробітництва для проєктів, спрямованих на розв'язання кліматичних питань, і створення Міжнародної платформи сталого фінансування (National Institute for Strategic Studies, 2022).

Створення міжнародних або двосторонніх інституційних механізмів, зокрема в межах Європейського зеленого курсу (European Green Deal), є важливою передумовою масштабного залучення капіталу для реалізації екологічних ініціатив. З огляду на це, Уряд України повинен інтенсифікувати участь у розробці оновлених пріоритетів та бюджетних програм співробітництва з ЄС. Ключовим завданням є імплементація механізмів залучення «зелених» інвестицій у такі стратегічні сфери, як енергоефективність, декарбонізація, циркулярна економіка та раціональне природокористування.

В умовах повномасштабної збройної агресії Європейський Союз суттєво розширив програми підтримки України. Станом на кінець 2022 року обсяг мобілізованих фінансових ресурсів для забезпечення макроекономічної, соціальної та фінансової стабільності держави склав близько 4,1 млрд євро (European Commission, 2022). Цей пакет допомоги диверсифіковано за такими напрямками: екстрена макрофінансова та бюджетна підтримка, кризове реагування і гуманітарні заходи. Додатково через Європейський фонд миру (European Peace Facility) було акумульовано 1,5 млрд євро військової допомоги, спрямованої на компенсацію витрат державам-членам ЄС за надане озброєння (European Commission, 2022). Таким чином, ЄС позиціонує себе як стратегічного партнера, що забезпечує комплексну підтримку національної стійкості та регіональної безпеки.

Стратегічне планування вимагає гарантування безперебійного фінансування довгострокових екоінвестиційних проєктів (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2022). У цьому контексті критично важливим є запровадження дієвого моніторингу репараційних та відновлювальних фінансових потоків для верифікації їхньої відповідності кліматичним і «зеленим» імперативам. Методологічним базисом для цього доцільно визначити Таксономію ЄС щодо сталої діяльності (EU Taxonomy) та аналітичні розробки ОЕСР у сфері інтенсифікації «зеленого» фінансування. Формування пулу інвестиційно привабливих екопроєктів слугуватиме каталізатором для залучення як приватного, так і державного міжнародного капіталу. Досягнення цієї мети обумовлює необхідність оптимізації регуляторного середовища, ефективного застосування економічних стимулів та підвищення інституційної спроможності у сфері підготовки інвестиційних проєктів (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2022). Реалізація такого моніторингу

потребує створення єдиної національної цифрової екосистеми управління відбудовою (на кшталт платформи DREAM). Цифровізація цього процесу дозволить як державним органам, так і міжнародним донорам у режимі реального часу відстежувати кожен етап фінансування еко-проектів, мінімізуючи корупційні ризики та гарантуючи дотримання принципів циркулярної економіки.

Повоєнна відбудова України та її повноцінна інтеграція у глобальний та європейський економічний простір потребують безпрецедентної консолідації міжнародних фінансових ресурсів. Цей процес має реалізовуватися через тісне партнерство вітчизняних інституцій з ЄС, країнами G7, G20 та міжнародними фінансовими організаціями. Додатковим драйвером відновлення є децентралізоване співробітництво на рівні муніципалітетів та регіонів України і ЄС. Відповідно, Урядом України визначено чотири базові джерела фінансування програм відбудови (Ministerstvo finansiv Ukrainy, 2026):

Конфісковані активи РФ. Акумуляовані кошти (зокрема, 17 млрд грн від виведення з ринку російських банків) спрямовуються до державного Фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

Внутрішні державні ресурси. Передбачається трансферт частини прибутку Національного банку України до Фонду ліквідації наслідків збройної агресії (зокрема, 35,5 млрд грн у 2023 році).

Фінансова допомога міжнародних партнерів. Цей напрям передбачає залучення цільових грантових та кредитних коштів (наприклад, рішення США щодо виділення 1,4 млрд дол. на цілі відновлення).

Глобальні донорські надходження. Акумуляція міжнародної фінансової допомоги через спеціалізовані фандрейзингові платформи (на кшталт United24).

Водночас, згідно з оцінками Європейської комісії, масштаби руйнувань та соціально-економічні наслідки збройного конфлікту генерують потреби, які значно перевищують ліміти чинних довгострокових фінансових програм ЄС. Це актуалізує об'єктивну необхідність подальшого пошуку та розробки альтернативних механізмів фінансування відбудови.

Запропонована Європейським Союзом фінансова архітектура характеризується високим рівнем адаптивності щодо інтеграції нових джерел капіталу. Додаткове грантове фінансування для України може акумуляватися за рахунок додаткових контрибуцій держав-членів ЄС, а також, за необхідності, внесків третіх країн, залучених до європейських програм. Реалізація цього підходу вимагає застосування надійних фінансових механізмів та забезпечення суворого контролю за цільовим використанням ресурсів. Крім того, доцільним є розгляд питання щодо перегляду Багаторічної фінансової перспективи ЄС для оптимізації цільового фінансування. Відповідно до зазначеного

плану, ці джерела також можуть слугувати базою для забезпечення кредитних програм для України. Однак, з огляду на значні обсяги прогнозованого кредитування, ймовірно, виникне необхідність залучення капіталу безпосередньо від імені ЄС або із застосуванням механізму національних гарантій від держав-членів.

Згідно з даними Міністерства фінансів України, наразі здійснюється активне інституційне співробітництво з такими ключовими міжнародними фінансовими організаціями (Ministerstvo finansiv Ukrainy, 2026):

1. *Європейський банк реконструкції та розвитку*. Відповідно до затвердженої стратегії, ЄБРР реалізує два магістральні напрями: надання пільгових міжнародних позик під державні гарантії та кредитування суб'єктів приватного сектору на комерційних засадах. Установа виступає одним із провідних інституційних інвесторів в економіку України. Станом на 01.08.2023 р. сумарний обсяг фінансування, наданого ЄБРР, сягнув 18,4 млрд євро в межах 535 проєктів. На етапі реалізації перебувають 11 спільних проєктів із загальною сумою позик на суму 2 364,0 млн євро. Рівень вибірки коштів за цими кредитними лініями станом на початок серпня 2023 року становив 1 320,37 млн євро, що еквівалентно 55,85 % від загального обсягу зобов'язань (Ministerstvo finansiv Ukrainy, 2026).

2. *Європейський інвестиційний банк*. Станом на 01.08.2023 р. сукупний обсяг фінансових ресурсів, алокованих ЄІБ для державного та приватного секторів України, перевищив 7,5 млрд євро. Поточний проєктний портфель банку в державному секторі налічує 25 проєктів загальною вартістю 5,2 млрд євро. З них 23 проєкти (на суму 4,81 млрд євро) перебувають в активній фазі реалізації. Обсяг фактично залучених коштів у межах виконання цих проєктів становить 2 604,86 млн євро (Ministerstvo finansiv Ukrainy, 2026).

3. *Німецьке товариство міжнародного співробітництва*. Діючи за мандатом Федерального уряду Німеччини, GIZ надає системну підтримку Міністерству фінансів України у процесі імплементації реформ. Діяльність організації спрямована на розбудову прозорості, підзвітності та високоефективної системи управління державними фінансами (Ministerstvo finansiv Ukrainy, 2026).

4. *Кредитна установа для відбудови (KfW)*. Мандат охоплює широкий спектр напрямів: фінансову підтримку малого та середнього підприємництва; реалізацію проєктів у сфері будівництва та енергоефективності з акцентом на захист довкілля; фінансування об'єктів соціальної інфраструктури (системи водопостачання, освітня і медична галузі). Станом на 01.08.2023 р. в активній стадії реалізації перебуває п'ять інвестиційних проєктів із загальним обсягом позикових коштів у 247,0 млн євро. Фактичний обсяг використаних ресурсів склав 111,15 млн євро, що дорівнює 45,00 % від загальної суми фінансування.

Таблиця 1

Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями

Організація	Сума / Проєкти	Основні напрямки
ЄБРР	18,4 млрд євро (535 проєктів)	Кредити під держгарантії, підтримка приватного сектору.
ЄІБ	7,5 млрд євро (портфель)	Муніципальні проєкти, енергетика, інфраструктура.
KfW	247 млн євро (діючі)	МСБ, енергоефективність, соцінфраструктура.

Джерело: сформовано авторами

Аналізуючи механізми реконструкції еколого-економічних систем, доцільно акцентувати увагу на її ключовій місії – забезпеченні сталої рівноваги між суспільними інтересами, підприємницькою діяльністю та навколишнім середовищем. Відповідно, парадигма відновлення має базуватися не лише на відбудові втраченого інфраструктурного потенціалу, а й на формуванні передумов для сталого розвитку майбутніх поколінь. Домінантними пріоритетами повоєнного відновлення України визначено збереження довкілля, мінімізацію негативних екстерналій господарської діяльності, раціоналізацію енергоспоживання та адаптацію до кліматичних змін. Майбутня модернізація національної економіки повинна мати виражений екологічний вектор, що потребує значних капіталовкладень та розбудови ефективного інституційного середовища. Фундаментом для цього має стати комплексний національний план відновлення, з яким повинні суворо корелювати всі інвестиційні проекти, що претендують на фінансування (Koval et al., 2023).

Важливим інноваційним інструментом стимулювання повоєнної еколого-економічної модернізації України виступають «зелені» облігації. Їх емісія здатна суттєво каталізувати відновлення урбаністичних систем, генеруючи мультиплікативний ефект, підвищуючи інвестиційну привабливість, оптимізуючи бізнес-клімат та посилюючи конкурентоспроможність муніципалітетів. Україна вже має успішний прецедент емісії «зелених» облігацій на прикладі НЕК «Укренерго», обсяг випуску яких у попередньому періоді сягнув 825 млн дол. США. Показово, що попри форс-мажорні обставини, зумовлені введенням воєнного стану, компанія здійснила першу транзакцію з виплати відсоткового доходу за цими цінними паперами в розмірі 28,4 млн дол. США.

У контексті повоєнної відбудови України стратегічний інтерес міжнародних інвесторів фокусуватиметься на проектах, що імплементують принципи сталого розвитку та циркулярної економіки. Інвестиційний капітал спрямовуватиметься на ініціативи, здатні генерувати не лише фінансову рентабельність, але й позитивний соціально-екологічний ефект. При цьому циркулярна економіка виступатиме одним із ключових критеріїв селекції проектів. Відповідно, пріоритетне фінансування отримають ініціативи, спрямовані на рециклінг (використання вторинних ресурсів), мінімізацію відходів та раціоналізацію ресурсоспоживання.

Наразі в Україні кристалізується стійкий тренд до розбудови екосистеми «зеленого» фінансування, стратегічними цілями якої є:

1. нарощування інституційної спроможності фінансового сектору щодо кредитування проектів «зеленої» енергетики;
2. підвищення рівня інформаційної обізнаності учасників ринку;
3. диверсифікація інструментарію «зеленого» фінансування, залучення ключових стейкхолдерів до

розширення доступу до «зеленого» капіталу та адаптація спеціалізованих фінансових інструментів Міжнародної фінансової корпорації (IFC).

По суті, архітектура «зеленого» фінансування інтегрує широкий спектр інструментів (зокрема «зелені» облігації, цільові кредити, спеціалізовані інвестиційні фонди), акумульований капітал яких спрямовується на декарбонізацію, раціоналізацію ресурсокористування та ревіталізацію природних екосистем. До об'єктів фінансування належать проекти з підвищення енергоефективності, розвитку відновлюваної енергетики, збереження водних ресурсів, виробництва екологічно чистих товарів та послуг тощо.

Завдяки механізмам «зеленого» фінансування Україна отримує можливість акумулювати ресурси для реалізації ініціатив, що мінімізують кліматичні ризики та забезпечують перехід до сталого розвитку. Це формує додаткові стимули для інвесторів, оскільки екоорієнтовані проекти характеризуються не лише екологічною безпекою, але й високою довгостроковою комерційною рентабельністю. Імплементация такого підходу стимулює внутрішній попит на екоінновації, каталізує трансфер «зелених» технологій та покращує загальний стан довкілля. Водночас це посилює міжнародну конкурентоспроможність держави, розширює базу потенційних донорів та відкриває нові горизонти для інноваційного зростання.

Висновки. Фінансово-інвестиційні механізми є фундаментом післявоєнної відбудови України. Ключовим фактором успіху є залучення «зеленого» капіталу через облігації, гранти ЄС та кредити МФО. Необхідно забезпечити прозорість використання коштів, розвинути цифрові технології та циркулярну економіку, що дозволить не просто відновити зруйноване, а створити нову, конкурентоспроможну еко-систему в межах європейської спільноти.

Отже, фінансові й інноваційно-інвестиційні механізми є важливим інструментом для досягнення сталого еколого-економічного зростання України в умовах євроінтеграції та післявоєнної відбудови. Використання різноманітних «класичних» і «зелених» фінансових інструментів, які спрямовані на підтримку сталого розвитку, зменшення впливу на довкілля та реалізацію проектів, спрямованих на збереження ресурсів, має великий потенціал для забезпечення стійкої та ефективної економічної системи. Високий інтерес міжнародних інвесторів до «зелених» ініціатив України відкриває нові можливості для прискорення відновлення країни та збалансованого розвитку. Розширення «зелених» інвестиційних проектів у різних сферах, таких, як: енергоефективність, відновлювана енергія, інфраструктурна модернізація тощо, матиме позитивні ефекти. Такий підхід лише стимулює не лише економічне зростання, але й забезпечує довгострокову сталість і відповідальність перед майбутніми поколіннями.

Список використаних джерел:

1. Коваль В. В., Соловійова О. М., Носатов І. К. Дослідження розвитку цифрової трансформації в умовах європейської інтеграції. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2023. № 2 (128). С. 4–11. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2023-2-1>
2. Дубовіч І. А., Соловій І. П., Король І. М. Парадигма сталого розвитку в ландшафті національних зелених економік та ринків екосистемних послуг в епоху Індустрії 5.0. *Economics: time realities*. 2025. № 1(77). С. 100–109. DOI: <https://doi.org/10.15276/ETR.01.2025.12>

3. Зінчук Т. О., Паламарчук Т. М., Усюк Т. В. Інвестування в сталий розвиток «зеленої» економіки: європейські імперативи для України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 21. С. 11–20. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.21.11>
4. Марченко О. Ю., Грабін О. Ю. Зелена та цифрова трансформації економіки України: пріоритети післявоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-173>
5. Вдовічен А. А., Вдовічена О. Г. Триєдиний вектор стабілізації економіки України в умовах неконтрольованих глобальних викликів. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. 2020. №. 1–2(77–78). С. 12–30. DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2023-3.95.03>
6. Довгаль О. А. Економічна політика переходу до зеленої економіки в умовах цифровізації. *Економічний простір*. 2025. № 199. С. 26–31. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.199.26-31>
7. Україна: Комісія презентує плани негайного реагування Союзу з метою усунення дефіциту фінансування України та її довгострокової відбудови. *European Commission*. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/uk/ip_22_3121 (дата звернення 05.04.2026).
8. Європейський зелений курс і кліматична політика України. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/yevropeyskyy-zelenyy-kurs-i-klimatychna-polityka-ukrayiny> (дата звернення 05.04.2026).
9. OECD. Екологічні наслідки війни в Україні та перспективи зеленої реконструкції. *OECD Publishing*, Paris. 2022. DOI: <https://doi.org/10.1787/a7bd20e4-uk> (дата звернення: 05.04.2026)
10. Прем'єр-міністр назвав джерела фінансування для післявоєнної відбудови України. *Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України*. URL: <https://mspu.gov.ua/news/premier-ministr-nazvav-dzherela-finansuvannia-dlia-pisliavoiennoi-vidbudovy-ukrayiny>
11. Марцеляк О. В. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями в умовах війни, глобалізації та євроінтеграції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. № 4(88). С. 115–122. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.4.17>
12. Європейський банк реконструкції та розвитку. *Міністерство фінансів України*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/ebrr>
13. Європейський інвестиційний банк. *Міністерство фінансів України*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/eib>
14. Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ). *Міністерство фінансів України*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nimecke-tovaristvo-mizhnarodnogo-spivrobitnictva-giz>
15. Кредитна Установа для Відбудови (KfW). *Міністерство фінансів України*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/kreditna-ustanova-dlja-vidbudovi-kfw>
16. Краус Н. М., Голубка С. М., Краус К. М. Суспільний сектор в умовах інноватизації та цифровізації економіки України. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.5.7>

References:

1. Koval V. V., Soloviova O. M. & Nosatov I. K. (2023). Doslidzhennia rozvytku tsyfrovoyi transformatsii v umovakh yevropeiskoi intehratsii [Research on the development of digital transformation in the context of European integration]. *Derzhava ta rehiony. Seriia "Ekonomika ta pidpriemnytstvo"*, no. 2, pp. 4–11. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2023-2-1>
2. Dubovich I., Soloviy I. & Korol I. (2025). Paradyhma staloho rozvytku v landshafti natsionalnykh zelenykh ekonomik ta rynkiv ekosystemnykh posluh v epokhu Industrii 5.0 [Sustainable Development Paradigm in the Landscape of National Green Economies and Ecosystem Services Markets in the Era of Industry 5.0]. *Economics: time realities*, no. 1(77), pp. 100–109. DOI: <https://doi.org/10.15276/etr.01.2025.12>
3. Zinchuk T., Palamarchuk T. & Usiuk T. (2023). Investuvannia v stalyy rozvytok "zelenoi" ekonomiky: yevropeyski imperatyvy dlia ukrayiny [Investment in sustainable development of the green economy: european imperatives for Ukraine]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, no. (21), pp. 11–20. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.21.11>
4. Marchenko O. & Hrabyn O. (2024). Zelena ta tsyfrova transformatsii ekonomiky Ukrainy: priorytety pisliavoiennoho vidnovlennia. [Green and digital transformation of the ukrainian economy: priorities for post-war]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. (59). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-173>
5. Vdovichen A. A. & Vdovichena O. H. (2020). Tryiedyniy vektor stabilizatsii ekonomiky Ukrainy v umovakh nekontrolovanykh hlobalnykh vyklykiv [Triune vector of stabilization of the economy of Ukraine in conditions of uncontrolled global challenges]. *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnogo instytutu*, no. 1–2(77–78), pp. 12–30. DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2023-3.95.03>
6. Dovgal E. (2025). Ekonomichna polityka perekhodu do zelenoi ekonomiky v umovakh tsyfrovizatsii [Economic policy for transition to a green economy in the context of digitalization]. *Ekonomichniy prostir*, no. 199. pp. 26–31. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.199.26-31>
7. European Commission. (2022). *Ukraina: Komisiia prezentuie plany nehainoho reahuvannia Soiuzu z metoiu usunennia defitsytu finansuvannia Ukrainy ta yii dovhostrokovoi vidbudovy* [Ukraine: Commission Unveils EU Emergency Response Plan to Address Ukraine's Funding Shortfall and Support Its Long-Term Recovery]. Available at: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/uk/ip_22_3121
8. Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen. (2022). *Yevropeyskyi zelenyi kurs i klimatychna polityka Ukrainy* [The European Green Deal and Ukraine's Climate Policy]. Available at: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/yevropeyskyy-zelenyy-kurs-i-klimatychna-polityka-ukrayiny>
9. OECD. (2022) Ekolohichni naslidky viiny v Ukraini ta perspektyvy zelenoi rekonstruktsii [The Environmental Impact of the War in Ukraine and the Prospects for Green Reconstruction]. *OECD Publishing*, Paris. DOI: <https://doi.org/10.1787/a7bd20e4-uk>
10. Ministerstvo z pytan stratehichnykh haluzei promyslovosti Ukrainy. (2023). *Premier-ministr nazvav dzherela finansuvannia dlia pisliavoiennoi vidbudovy Ukrainy* [The Prime Minister identified sources of funding for Ukraine's post-war reconstruction]. Available at: <https://mspu.gov.ua/news/premier-ministr-nazvav-dzherela-finansuvannia-dlia-pisliavoiennoi-vidbudovy-ukrayiny>
11. Martselyak O. V. (2025). Spivpratsia Ukrainy z mizhnarodnyimi finansovymy orhanizatsiiamy v umovakh viiny, hlobalizatsii ta yevrointehratsii [Cooperation of Ukraine with International financial organizations in the context of war, globalization, and european integration]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu. Seriia: Pravo*, no. 4(88), pp. 115–122. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.4.17>

12. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2026). *Yevropeyskyi bank rekonstruktsii ta rozvytku [European Bank for Reconstruction and Development]*. Available at: <https://mof.gov.ua/uk/ebrr>
13. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2026). *Yevropeyskyi investytsiynyi bank [European Investment Bank]*. Available at: <https://mof.gov.ua/uk/eib>
14. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2022). *Nimetske tovarystvo mizhnarodnoho spivrobitnytstva (GIZ) [German Society for International Cooperation (GIZ)]*. Available at: <https://mof.gov.ua/uk/nimecke-tovarystvo-mizhnarodnogo-spivrobitnytstva-giz>
15. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2026). *Kredytna Ustanova dlia Vidbudovy (KfW) [KfW Reconstruction Bank]*. Available at: <https://mof.gov.ua/uk/kreditna-ustanova-dlja-vidbudovi-kfw>
16. Kraus N. M., Holubka S. M. & Kraus K. M. (2019). *Suspilnyi sektor v umovakh innovatyzatsii ta tsyfrovizatsii ekonomiky Ukrainy [Social sector in conditions of innovation and digitalization of the economy of Ukraine]*. *Efektivna ekonomika*, no. 5, DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.5.7>

Дата надходження статті: 31.03.2026

Дата прийняття статті: 21.04.2026

Дата публікації статті: 24.06.2026